

## Guia Docent del Grau en Disseny

# 5/6S\_OP\_Cal·ligrafia

**Titulació:** Grau en Ensenyaments Artístics Superiors en Disseny en les especialitats de disseny gràfic, disseny d'interiors, disseny de moda i disseny de producte.

**Matèria:** Taller d'aplicacions, tècniques i recursos

**Tipus:** Optativa

**Crèdits:** 3 ECTS

**Curs:** 3

**Semestre:** 5/6

**Idioma en què s'imparteix:** Català / Castellà

**Prerequisits:**

**Hores totals:** 75 h

**Hores/setmana:** 4,7 h

**Hores presencials/setmana:** 2 h

**Hores treball autònom/setmana:** 2,7 h

## 1. Presentació de l'assignatura

L'origen de la paraula cal·ligrafia prové dels termes grecs de cali, que significa bonic, bell de contemplar, i grafia que traduït vol dir traçat, dibuix o escriptura manual. Cal·ligrafia significa doncs, l'art d'escriure amb bellesa i gràcia.

Des de fa un temps, la cal·ligrafia ha tornat a agafar protagonisme en la comunicació gràfica i s'ha estès ràpidament a altres àmbits del disseny com són els estampats tèxtils, la pintura mural, la senyalització d'espais o la customització de diferents tipus de productes.

És per això que l'optativa es planteja com una introducció a la cal·ligrafia dirigida a l'alumnat de totes les especialitats que vulguin adquirir els coneixements teòrics i tècnics per desenvolupar d'una manera autònoma i coherent les seves propostes cal·ligràfiques.

El curs abasta des de l'evolució i estructura de les escriptures històriques fins al coneixement de les tècniques i eines bàsiques, per després desenvolupar un treball més personal i expressiu en el suport o àmbit que l'alumnat triï.

## 2. Continguts de l'assignatura

Tècnica cal·ligràfica  
Els principals alfabets històrics  
Eines i materials cal·ligràfics  
Bases teòriques o científiques  
Tècniques artesanals i digitals  
Cal·lígrafs històrics i actuals  
La tècnica de retolació  
El lettering  
Coneixements i ús d'eines de retolació  
Naturalesa i comportament de materials  
Tècniques tradicionals i digitals.

## Guia Docent del Grau en Disseny

### 3. Competències treballades a l'assignatura (Real Decret 633/2010)

| Competències transversals |                                                                                                         | Matèria | Assignatura |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------|
| CT-01                     | Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.                                      | x       | X           |
| CT-03                     | Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza       | x       | X           |
| CT-16                     | Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental. | x       | X           |

| Competències generals |                                                                                         | Matèria | Assignatura |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------|
| CG-02                 | Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació. | x       | X           |

| Competències específiques de Disseny Gràfic |                                                                      | Matèria | Assignatura |
|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------|-------------|
| GRA-02                                      | Dominar els recursos formals de l'expressió i la comunicació visual. | X       | X           |

### 4. Resultats d'aprenentatge de l'assignatura

| RA    | Descripció del resultat d'aprenentatge                                                                                                                            | Competències  |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| RA-01 | Identifica i usa eines i materials.                                                                                                                               | CT-16         |
| RA-02 | Adquireix tècniques tradicionals o actual i en valora l'aplicació a les especialitats del disseny.                                                                | CT-01, CT-03  |
| RA-03 | Interpreta i valora possibilitats i tècniques per afavorir processos d'ideació posterior.                                                                         | CT-03         |
| RA-04 | Aplica tècniques tradicionals o actuals, experimenta, crea i formalitza treballs cercant afinitats i usos a les especialitats del disseny.                        | GRA-02, CG-02 |
| RA-05 | Situa tècniques i recursos tradicionals o actuals en el procés de dissenyar, connecta i valora la possibilitat d'integrar-los en els processos de disseny.        | CG-02         |
| RA-06 | Valora l'experiència i aportació de tècniques artesanals, aprecia el fet cultural així com la valoració de les mateixes en el si del panorama actual del disseny. | CT-16         |
| RA-07 | Identifica tendències i moviments actuals.                                                                                                                        | CT-16         |

### 5. Metodologies docents aplicades a l'assignatura

| Codi | Tipologia                        | Descripció                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | S'aplica                                 |
|------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| MD1  | Conferència i/o classe magistral | El docent exposa i transmet el coneixement a tot el grup d'alumnes, l'estudiant té un rol passiu, de receptor.                                                                                                                                                                                                | AF 1, AF 2                               |
| MD4  | Proves i/o exàmens               | Activitat formal i estructurada per tal de recollir evidències sobre el grau d'assoliment dels coneixements, habilitats o competències per part de l'alumnat. Aquesta pot ser escrita, oral o pràctica i inclou una varietat de formats: qüestionaris, problemes, preguntes obertes, exercicis pràctics, etc. | Recuperació fora de l'avaluació contínua |

Les versions no catalanes d'aquest document es tradueixen amb Google Translate, que tradueix automàticament el text publicat. La traducció no es revisa, per la qual cosa pot contenir errors.

Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès

Imprès 2026-06-26

5S-6S\_OPT\_TATR\_Cal·ligrafia

2

## Guia Docent del Grau en Disseny

|     |                        |                                                                                                                                                                                                  |            |
|-----|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| MD5 | Tallers i/o pràctiques | Realització d'activitats pràctiques aplicades en un entorn controlat, orientades a l'aprenentatge per experiència i/o a la transferència de coneixements teòrics a situacions reals o simulades. | AF 1, AF 2 |
| MD9 | Pràctica guiada        | El docent exposa i transmet un coneixement teòric aplicat a activitats pràctiques que es desenvolupen a l'aula. El docent orienta, supervisa i dona feedback actiu durant la pràctica.           | AF 1, AF 2 |

### 6. Activitats formatives de l'assignatura

| Codi | Descripció                         | Durada     | Ponderació |
|------|------------------------------------|------------|------------|
| AF1  | La tècnica cal·ligràfica           | 8 setmanes | 50 %       |
| AF2  | La tècnica de retolació. Lettering | 8 setmanes | 50 %       |

### 7. Sistemes d'avaluació

Per la seva tipologia i programa educatiu, totes les assignatures dels estudis de grau en disseny de l'ESDAPC tenen prevista l'avaluació contínua com a procediment per a regular i qualificar els aprenentatges assolits per l'alumnat durant el semestre.

En cas de no assolir el nivell de suficiència en les activitats avaluatives dins de les fites de tancament plantejades en la programació de l'assignatura, les activitats no superades es podran corregir i/o completar dins del procediment de recuperació que defineix el professorat en la seva programació.

#### 7.1. Avaluació contínua

##### Criteris generals d'avaluació

L'ESDAPC fixa uns **criteris generals d'avaluació** que són comuns a totes les guies docents, sense perjudici dels criteris d'avaluació i qualificació específics de cada assignatura:

- Qualificació de l'assignatura: Es farà mitjana ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats formatives d'acord amb els percentatges descrits a la guia docent i la programació d'aula. La superació de l'assignatura s' assolirà amb una nota de 5,0 (Aprobat). Totes les activitats avaluatives es poden corregir i/o completar dins del procediment de recuperació dins de l'avaluació contínua que defineix el professorat en la seva programació d'aula.
- L'assistència a classe és imprescindible per tal de poder garantir que l'aprenentatge és progressiu, flexible i permet la retroalimentació i els ajustos en el seu assoliment dins de l'avaluació contínua. Per aquesta raó, l'assistència a classe és obligatòria. El professorat estableix els mecanismes per fer-ne el control. L'estudiant que no assisteix a un mínim del 80% de les hores presencials de l'assignatura perd el dret a l'avaluació contínua i podrà presentar-se a la recuperació fora de l'avaluació contínua que es defineix a la guia docent i la programació d'aula de l'assignatura. En casos d'absentisme greu, amb

## Guia Docent del Grau en Disseny

una assistència inferior al 60% de les hores presencials de l'assignatura, l'estudiant perdrà el dret a ser avaluat i tindrà una qualificació de "No presentat".

- La capacitat per organitzar i planificar les tasques, forma part dels resultats d'aprenentatge que l'estudiant ha d'assolir dins del procés formatiu, per tant les entregues de les activitats avaluatives hauran d'ajustar-se als terminis, el format i els continguts definits en l'enunciat de l'activitat per tal de poder ser qualificades. Les activitats presentades fora de termini, format i/o continguts mínims es consideraran fora del procés d'avaluació contínua, no s'avalua dins d'aquesta i caldrà tornar-la a entregar com a recuperació.
- En cas de coincidència d'un lliurament o examen amb una situació de força major, l'estudiant podrà sol·licitar lliurar una activitat fora de termini o repetir un examen, sense ser considerada fora de l'avaluació continuada. Aquest lliurament o examen es portarà a terme segons les condicions i calendari que determini el professorat.
  - Per causa de força major s'entén: malaltia greu o incapacitat temporal (hospitalització) de l'alumne/a o d'un familiar de primer grau, coincidència amb un examen oficial de nivell d'idiom de carnet de conduir, deures inexcusables davant l'administració o defunció d'un familiar de primer o segon grau. S'haurà de sol·licitar de manera argumentada i justificada en forma de [sol·licitud genèrica](#), adreçada a la direcció del campus, i haurà d'incloure necessàriament l'origi amb segell del document acreditatiu de la causa major al·legada.
- El procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis realitzats. Qualsevol acte de còpia i/o plagi o ús irregular de la Intel·ligència Artificial (IA) suposarà el suspens immediat i irrevocable de l'activitat evaluable, sense dret a recuperació.

Tot i això, i sense entrar en contradicció amb aquests criteris generals, cada docent podrà definir altres condicions específiques complementàries, que caldrà informar i publicar per escrit a l'inici de curs a tot l'alumnat matriculat la seva assignatura.

Aquestes condicions complementàries no poden suposar en cap cas la penalització o limitació de la qualificació d'una activitat, ni la pèrdua de dret a recuperació d'una activitat.

### Criteris específics d'avaluació dins de l'avaluació contínua

#### ACTIVITAT 1. 50%

Dossier amb els alfabetes històrics, esbossos i referents cal·ligràfics. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (20-40%):

- Aplica els models d'escriptura treballats a classe.
- Sap utilitzar les eines, tècniques i recursos cal·ligràfics.
- Fa recerca de referents cal·ligràfics de qualitat indicant la seva autoria.
- Presenta i organitza el dossier d'una manera polida i coherent.

Treball cal·ligràfic. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (30-50%):

## Guia Docent del Grau en Disseny

- Integra el coneixement de tècniques i eines cal·ligràfiques en el procés de treball.
- Aplica els principis bàsics de composició, color i jerarquia visual d'acord amb la intencionalitat comunicativa.
- Mostra cohesió i unitat gràfica en el conjunt de l'obra.
- Presenta de manera pulcra i ordenada el treball cal·ligràfic.

Plantejaments experimentals en el procés de treball com en el resultat final. RA-05, RA-06, RA-07 (20-40%):

- Aporta solucions múltiples, creatives i originals en el treball cal·ligràfic.
- Experimenta amb eines i suports alternatius.

### ACTIVITAT 2. 50%

Dossier amb proves de lettering. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (20-40%):

- Treballa a partir dels models de retolació
- Sap utilitzar les eines, tècniques i recursos de retolació.
- Fa recerca de referents significatius de lettering indicant-ne l'autoria.
- Qualitat formal i expressiva de les imatges del resultat final.
- Presenta i organitza el dossier d'una manera polida i coherent.

Resolució del treball de lettering. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (30-50%):

- Integra el coneixement de tècniques i eines de retolació en el procés de treball.
- Encert en la selecció de recursos tècnics i expressius d'acord amb la intencionalitat comunicativa.
- Aplica de manera idònia les tècniques de retolació en l'especialitat de l'alumne.
- Qualitat formal de resultat final.

Plantejaments experimentals en el procés de treball com en el resultat final. RA-05, RA-06, RA-07 (20-40%):

- Aporta solucions múltiples, creatives i originals en el treball de lettering.
- Experimenta amb tècniques i materials alternatius.

### Instruments d'avaluació dins de l'avaluació contínua

Proves escrites / pràctiques

Exercicis d'aplicació.

Feedback individual i/o grupal: escrits o orals.

Observacions directes.

## 7.2. Recuperació

### Criteris generals de recuperació

L'ESDAPC fixa uns criteris generals de recuperació que són comuns a totes les guies docents, sense perjudici dels criteris d'avaluació i qualificació específics de cada assignatura:

- L'ESDAPC preveu una única recuperació per activitat. La recuperació de les activitats suspeses es farà en els terminis definits per el professorat en la seva guia docent i la programació d'aula dins del

## Guia Docent del Grau en Disseny

mateix semestre. En cas que el professorat no hagi establert cap calendari de recuperació, l'estudiant podrà lliurar les activitats de recuperació durant la darrera setmana lectiva del semestre.

### **Criteris específics de recuperació dins de l'avaluació contínua**

Els treballs per recuperar s'hauran de tornar a lliurar amb les millores necessàries, seguint exactament els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

### **Criteris específics de recuperació fora de l'avaluació contínua**

Alumnat amb assistència entre el 60 i 80%:

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials (valor 50%).
- Prova escrita / pràctica amb el contingut de tota l'assignatura (valor 50%).

Alumnat amb activitats que no compleixen amb les condicions de format i termini d'entrega

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

En tots els casos, els lliuraments i proves es realitzaran durant la setmana de recuperacions de final de semestre.

### **Instruments de recuperació de l'assignatura fora de l'avaluació contínua**

Lliurament del treball pendent.

Proves escrites / pràctiques.

## **8. Atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu**

La present Guia Docent té en consideració l'atenció educativa en el marc d'un sistema educatiu inclusiu que comprèn dos marcs de referència que la sostenen:

- MISU: Mesures i Suports Universals per afavorir el desenvolupament personal i social en equitat i igualtat.
- DUA: Disseny Universal de l'Aprenentatge, que permet crear situacions d'aprenentatge flexibles a partir d'un disseny que detecta i minimitza les barreres del context, des d'un inici, i que considera la variabilitat.

Tanmateix, per assegurar la llibertat de pensament i d'oportunitats en relació amb la perspectiva de gènere, es porta a terme una dinàmica coeducadora que evita la predisposició de tractaments diferencials, atribucions de rols o suposicions d'habilitats determinades per motius de gènere.

Les MISU i DUA s'aplicarà a tot l'alumnat d'ESDAPC. Aquell alumnat amb necessitat d'unes mesures i suports addicionals, es recolliran mitjançant un Pla de Suport Individualitzat.

## **9. Còpia, plagi i honestat acadèmica**

Des del punt de vista legal el plagi és una infracció del dret d'autoria.

## Guia Docent del Grau en Disseny

Les NOFC de l'ESDAPC descriuen en el seu apartat 5.4 les conductes irregulars en el procediment de l'avaluació, entre les quals hi ha la còpia o el plagi en qualsevol activitat acadèmica.

### 10. Ús de la Intel·ligència Artificial (IA)

L'ESDAPC reconeix el valor de la Intel·ligència Artificial (IA) en l'àmbit educatiu, alhora que posa de manifest els riscos que comporta si no s'utilitza de manera ètica, crítica i responsable. L'ús de la IA en el context docent i avaluatiu es regeix pels principis, criteris i recomanacions establerts a la Guia d'ús ètic i responsable de la Intel·ligència Artificial de l'ESDAPC, que constitueix el document institucional de referència en aquesta matèria.

En aquest sentit, en cada activitat d'avaluació s'informarà l'alumnat sobre les eines i els recursos d'IA que es poden utilitzar i en quines condicions, recomanant-ne l'ús com a eina d'assistència durant el procés de recerca, d'anàlisi o d'exploració conceptual, però no com a substitució del treball propi ni del criteri professional.

Per la seva banda, l'alumnat es compromet a seguir les indicacions de l'ESDAPC a l'hora de dur a terme les activitats d'avaluació, així com els criteris recollits a la Guia d'ús ètic i responsable de la IA. En aquest marc, l'alumnat haurà de citar de manera transparent les eines d'IA utilitzades i identificar explícitament els textos, imatges o altres continguts generats amb sistemes d'IA, que no es podran presentar com a producció pròpia.

Un mal ús de la Intel·ligència Artificial pot afectar greument l'avaluació de les activitats avaluatives. En cas de dubte, es recomana que, abans del lliurament, l'alumnat consulti el professorat responsable de l'assignatura.

La concreció de l'ús de la Intel·ligència Artificial en cada assignatura —incloent-hi les eines autoritzades, les condicions d'ús i els criteris d'avaluació associats— es definirà a la programació d'aula, on el professorat contextualitzarà la Guia docent i la Guia d'ús ètic i responsable de la IA en funció dels objectius, competències i metodologies de l'assignatura.

En tots els casos, l'alumnat és responsable dels possibles errors, omissions o biaixos que pugui generar la Intel·ligència Artificial utilitzada en el procés de treball.

## Guia Docent del Grau en Disseny

### 11. Fonts d'informació i recursos didàctics

#### Bibliografia bàsica

#### Bibliografia de consulta i altres recursos

Barber, K. (2020). *House Industries Lettering Manual*. Watson-Guptill.

Castro, I. (2017). *El ABC del lettering: Una guía para el dibujo de la letra*. Editorial Campgràfic.

Castro, I. (2018). *Lettering a tope*. Editorial Larousse.

Flor, M. (2017). *Los grandes secretos del lettering*. Editorial Gustavo Gili.

Haslam, A. (2011). *Lettering: Manual de producción y diseño*. Editorial Gustavo Gili.

Hische, J. (2015). *In Progress: See Inside a Lettering Artist's Sketchbook and Process, from Pencil to Vector*. Chronicle Books.

Mediavilla, C. (2009). *Caligrafía: Del signo caligráfico a la pintura abstracta*. Editorial Campgràfic.

Middendorp, J. (2012). *Hand to Type*. Gestalten Verlag.

Noordzij, G. (2009). *El trazo: Teoría de la escritura*. Editorial Campgràfic.

Reaves, M., & Schulte, E. (1993). *Brush Lettering: An Instructional Manual of Western Brush Lettering*. Design Books.

Wilson, D. H. (1996). *Enciclopedia de técnicas de caligrafía*. Acanto.

#### Audiovisuals

Levine, F., & Macon, S. (Directors). (2013). *Sign Painters* [Pel·lícula documental]. Samuel J. Macon.  
Disponible a <https://vimeo.com/93170848>

## Guia Docent del Grau en Disseny

### 12. Fitxes d'activitats formatives

|                    |                    |                  |
|--------------------|--------------------|------------------|
| <b>ACTIVITAT 1</b> | Durada: 8 setmanes | Ponderació: 50 % |
|--------------------|--------------------|------------------|

#### Descripció de l'activitat

La tècnica cal·ligràfica

El treball cal·ligràfic requereix, a més d'una execució precisa i harmoniosa, una base important de conceptualització.

Definir què es vol aconseguir en cada cas, quines característiques ha de tenir l'escrit i conèixer els principals estils són els passos principals per portar a terme de forma correcta l'exercici cal·ligràfic.

Recull d'exercicis de pràctiques guiades. Aprenentatge i

coneixement de tècniques i materials. Presentació de materials i eines de cal·ligrafia.

Els principals alfabetes històrics

Explicació de les nocions bàsiques: morfologia, angle de scriptura, ductus, mòdul i ritme.

#### Continguts

Tècnica cal·ligràfica

Els principals alfabetes històrics

Eines i materials cal·ligràfics

Bases teòriques o científiques

Tècniques artesanals i digitals

Cal·lígrafs històrics i actuals

#### Competències

|        |                                                                                                         |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CT-01  | Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.                                      |
| CT-03  | Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza       |
| CT-16  | Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental. |
| CG-02  | Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.                 |
| GRA-02 | Dominar els recursos formals de l'expressió i la comunicació visual.                                    |

#### Metodologies docents aplicades

|     |                                  |                                                                                                                |
|-----|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| MD1 | Conferència i/o classe magistral | El docent exposa i transmet el coneixement a tot el grup d'alumnes, l'estudiant té un rol passiu, de receptor. |
| MD5 | Tallers i/o pràctiques           | Realització d'activitats pràctiques aplicades en un entorn controlat,                                          |

Les versions no catalanes d'aquest document es tradueixen amb Google Translate, que tradueix automàticament el text publicat. La traducció no es revisa, per la qual cosa pot contenir errors.

Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès

Imprès 2026-06-26

5S-6S\_OPT\_TATR\_Cal·ligrafia

9

## Guia Docent del Grau en Disseny

orientades a l'aprenentatge per experiència i/o a la transferència de coneixements teòrics a situacions reals o simulades.

MD9 Pràctica guiada

El docent exposa i transmet un coneixement teòric aplicat a activitats pràctiques que es desenvolupen a l'aula. El docent orienta, supervisa i dóna feedback actiu durant la pràctica.

### Resultats d'aprenentatge

|       |                                                                                                                                                                   |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| RA-01 | Identifica i usa eines i materials.                                                                                                                               |
| RA-02 | Adquireix tècniques tradicionals o actual i en valora l'aplicació a les especialitats del disseny.                                                                |
| RA-03 | Interpreta i valora possibilitats i tècniques per afavorir processos d'ideació posterior.                                                                         |
| RA-04 | Aplica tècniques tradicionals o actuals, experimenta, crea i formalitza treballs cercant afinitats i usos a les especialitats del disseny.                        |
| RA-05 | Situa tècniques i recursos tradicionals o actuals en el procés de dissenyar, connecta i valora la possibilitat d'integrar-los en els processos de disseny.        |
| RA-06 | Valora l'experiència i aportació de tècniques artesanals, aprecia el fet cultural així com la valoració de les mateixes en el si del panorama actual del disseny. |

### Avaluació contínua

#### Criteris específics d'avaluació dins de l'avaluació contínua

Dossier amb els alfabet històrics, esbossos i referents cal·ligràfics. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (20-40%):

- Aplica els models d'escriptura treballats a classe.
- Sap utilitzar les eines, tècniques i recursos cal·ligràfics.
- Fa recerca de referents cal·ligràfics de qualitat indicant la seva autoria.
- Presenta i organitza el dossier d'una manera polida i coherent.

Treball cal·ligràfic. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (30-50%):

- Integra el coneixement de tècniques i eines cal·ligràfiques en el procés de treball.
- Aplica els principis bàsics de composició, color i jerarquia visual d'acord amb la intencionalitat comunicativa.
- Mostra cohesió i unitat gràfica en el conjunt de l'obra.
- Presenta de manera pulcra i ordenada el treball cal·ligràfic.

Plantejaments experimentals en el procés de treball com en el resultat final. RA-05, RA-06, RA-07 (20-40%):

- Aporta solucions múltiples, creatives i originals en el treball cal·ligràfic.
- Experimenta amb eines i suports alternatius.

## Guia Docent del Grau en Disseny

### Instruments d'avaluació dins de l'avaluació contínua

Proves escrites / pràctiques  
Exercicis d'aplicació.  
Feedback individual i/o grupal: escrits o orals.  
Observacions directes.

### Criteris específics de recuperació dins de l'avaluació contínua

Els treballs per recuperar s'hauran de tornar a lliurar amb les millores necessàries, seguint exactament els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

### Recuperació fora de l'avaluació contínua

#### Criteris específics de recuperació fora de l'avaluació contínua

Alumnat amb assistència entre el 60 i 80%:

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials (valor 50%).
- Prova escrita / pràctica amb el contingut de tota l'assignatura (valor 50%).

Alumnat amb activitats que no compleixen amb les condicions de format i termini d'entrega

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

En tots els casos, els lliuraments i proves es realitzaran durant la setmana de recuperacions de final de semestre.

### Instruments de recuperació fora de l'avaluació contínua

Lliurament del treball pendent.  
Proves escrites / pràctiques.

## Guia Docent del Grau en Disseny

### ACTIVITAT 2

Durada: 8 setmanes

Ponderació: 50 %

#### Descripció de l'activitat

La tècnica de retolació. Lettering

La retolació (lettering) consisteix en el dibuix de la lletra respectant-ne l'estructura històrica. L'activitat consisteix a aplicar tècniques de retolació.

Explicació de les nocions bàsiques: morfologia, angle d'escriptura, ductus, mòdul i ritme.

#### Continguts

La tècnica de retolació

El lettering

Coneixements i ús d'eines de retolació

Naturalesa i comportament de materials

Tècniques tradicionals i digitals.

#### Competències

- |       |                                                                                                         |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CT-01 | Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.                                      |
| CT-03 | Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza       |
| CT-16 | Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental. |
| CG-02 | Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.                 |

#### Metodologies docents aplicades

- |     |                                  |                                                                                                                                                                                                  |
|-----|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| MD1 | Conferència i/o classe magistral | El docent exposa i transmet el coneixement a tot el grup d'alumnes, l'estudiant té un rol passiu, de receptor.                                                                                   |
| MD5 | Tallers i/o pràctiques           | Realització d'activitats pràctiques aplicades en un entorn controlat, orientades a l'aprenentatge per experiència i/o a la transferència de coneixements teòrics a situacions reals o simulades. |
| MD9 | Pràctica guiada                  | El docent exposa i transmet un coneixement teòric aplicat a activitats pràctiques que es desenvolupen a l'aula. El docent orienta, supervisa i dóna feedback actiu durant la pràctica.           |

#### Resultats d'aprenentatge

- |       |                                                                                                           |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| RA-01 | Identifica i usa eines i materials.                                                                       |
| RA-02 | Adquireix tècniques tradicionals o actual i en valora l'aplicació a les especialitats del disseny.        |
| RA-03 | Interpreta i valora possibilitats i tècniques per afavorir processos d'ideació posterior.                 |
| RA-04 | Aplica tècniques tradicionals o actuals, experimenta, crea i formalitza treballs buscant afinitats i usos |

Les versions no catalanes d'aquest document es tradueixen amb Google Translate, que tradueix automàticament el text publicat. La traducció no es revisa, per la qual cosa pot contenir errors.

Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès

Imprès 2026-06-26

5S-6S\_OPT\_TATR\_Cal·ligrafia

12

## Guia Docent del Grau en Disseny

a les especialitats del disseny.

|       |                                                                                                                                                                   |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| RA-05 | Situa tècniques i recursos tradicionals o actuals en el procés de dissenyar, connecta i valora la possibilitat d'integrar-los en els processos de disseny.        |
| RA-06 | Valora l'experiència i aportació de tècniques artesanals, aprecia el fet cultural així com la valoració de les mateixes en el si del panorama actual del disseny. |

### Avaluació contínua

#### Criteris específics d'avaluació dins de l'avaluació contínua

Dossier amb proves de lettering. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (20-40%):

- Treballa a partir dels models de retolació
- Sap utilitzar les eines, tècniques i recursos de retolació.
- Fa recerca de referents significatius de lettering indicant-ne l'autoria.
- Qualitat formal i expressiva de les imatges del resultat final.
- Presenta i organitza el dossier d'una manera polida i coherent.

Resolució del treball de lettering. RA-01, RA-02, RA-03, RA-04 (30-50%):

- Integra el coneixement de tècniques i eines de retolació en el procés de treball.
- Encert en la selecció de recursos tècnics i expressius d'acord amb la intencionalitat comunicativa.
- Aplica de manera idònia les tècniques de retolació en l'especialitat de l'alumne.
- Qualitat formal de resultat final.

Plantejaments experimentals tan en el procés de treball com en el resultat final. RA-05, RA-06, RA-07 (20-40%):

- Aporta solucions múltiples, creatives i originals en el treball de lettering.
- Experimenta amb tècniques i materials alternatius.

#### Instruments d'avaluació dins de l'avaluació contínua

*Proves escrites / pràctiques*

*Exercicis d'aplicació.*

*Feedback individual i/o grupal: escrits o orals.*

*Observacions directes.*

#### Criteris específics de recuperació dins de l'avaluació contínua

Els treballs per recuperar s'hauran de tornar a lliurar amb les millores necessàries, seguint exactament els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

## Guia Docent del Grau en Disseny

### Recuperació fora de l'avaluació contínua

#### Criteris específics de recuperació fora de l'avaluació contínua

Alumnat amb assistència entre el 60 i 80%:

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials (valor 50%).
- Prova escrita / pràctica amb el contingut de tota l'assignatura (valor 50%).

Alumnat amb activitats que no compleixen amb les condicions de format i termini d'entrega

- Lliurament del treball pendent amb els mateixos requisits i criteris d'avaluació inicials.

En tots els casos, els lliuraments i proves es realitzaran durant la setmana de recuperacions de final de semestre.

#### Instruments de recuperació fora de l'avaluació contínua

Lliurament del treball pendent.

Proves escrites / pràctiques.